

باب 05

کولسٹرم

ۛ

صرف ۛ صرف ماءُ جو کیر پیارٹ

ماءُ جي کير جي اهميت

مقصد:

- هن سيشن کي مڪمل ڪرڻ کانپوءِ پڙهندڙ ان قابل ٿي ويندا ته:
- ☆ ڪولسٽرم (پهريون کير) جو تفصيل بيان ڪري سگهن.
- ☆ ماءُ جي کير جي اهميت ۽ فائدا بيان ڪري سگهن.
- ☆ دٻي جي کير ۽ بوتل جا نقصان ٻڌائي سگهن.
- ☆ ماءُ جي کير شروع ڪرڻ متعلق ماڻهن جي خيالن جي باري ۾ ڄاڻي سگهن.

پهريون کير (ڪولسٽرم) ڇا آهي؟

ٻار جي پيدائش جي پهرين ٽن کان پنجن ڏينهن تائين ماءُ جي ڇاتي کان هيٺو ۽ گهاٽو کير نڪرندو آهي. جنهن کي ماءُ جو پهريون کير ڪولسٽرم چوندا آهن. هي پهريون کير ٻار جي لاءِ گهڻو فائديمند هوندو آهي. هن ۾ اهڙا جزا شامل هوندا آهن جيڪي ٻار جي صحت ۽ واڌ ويجهه جي لاءِ ضروري هوندا آهن. ڪڏهن ته مائرون ان ڳالهه تي پريشان ٿي وينديون آهن هنن جو کير گهڻو ڇڏو ۽ هلڪي رنگ جو هوندو آهي. ماءُ جو کير ڪڏهن ڇڏو ناهي هوندو. ٻار جي لاءِ اهو ضروري هوندو آهي ته هو پنهنجي قسمن جو (پهريون ۽ پوءِ وارو) کير پيئي جيئن هن جي غذا پوري ٿي سگهي جنهن ۾ ٻار جي ضرورت جي مطابق پاڻي به شامل هوندو آهي.

پهرئين کير / ڪولسٽرم جا فائدا:

- ☆ پهرين ٽن ڏينهن جو کير ٻار جي لاءِ پهرين بچاءَ واري ٽڪي جي برابر هوندو آهي.
- ☆ ٻار ۾ قوت مدافعت پيدا ڪندو آهي.
- ☆ ٻار کي سائي (يرقان) کان بچائيندو آهي
- ☆ پهرين کير ۾ قبضي ڪشما جو اثر هوندو آهي. جنهن سان ٻار جو ڪارو پاخانو (ڪاڪوس) صاف ٿي ويندو آهي ۽ پيدائش کانپوءِ ٻار جي ڪمزور آندڙي کي بهتر ٿيڻ ۾ مدد پڻ ملندي آهي.
- ☆ ان سان ٻار جي صحيح نشوونما ٿيندي آهي.
- ☆ پهرين کير ۾ موجود وٽامن اي جي وڌيڪ مقدار جي ڪري وچڙندڙ بيماري جي شدت گهٽ ٿيندي آهي.
- ☆ پهرين کير ۾ ٻار ۾ الرجی ۽ انفیکشن کان بچاءَ جو بهترين علاج آهي.

ياد رکڻ جون ڳالهيون:

- (۱) پيدائش کان فوراً پوءِ ٻار کي ماءُ جو کير پياريو وڃي.
- (۲) ڪنهن به قسم جي شيءِ ايتري تائين جو پاڻي به نه ڏنو وڃي. اهو نه رڳو ماءُ جي کير کي گهٽ ڪندو پر بيماريءَ جو سبب به بڻجي سگهي ٿو.
- (۳) ماءُ ٻار کي پنهنجو کير ٻار ٻار پياري
 - ☆ ٻار جي ترو وڌيڪ ماءُ جو کير پيئڻ جي ڪوشش ڪندو ماءُ جو کير اوترو وڌيڪ لهندو.
 - ☆ ٻار کي گهرج مطابق ماءُ جو کير پياريو وڃي، گهٽ ۾ گهٽ هر ٻن ڪلاڪن کانپوءِ کير ضرور پياريو وڃي. ڏينهن ۽ رات ۾ گهٽ ۾ گهٽ ٻارهن دفعا کير پياريو وڃي.
 - ☆ جيڪڏهن ٻار ننڊ به پيو هجي ته ان کي جاڳائي کير پياريو، جيڪڏهن رات جي وقت ٻار کي کير نه پياريو وڃي ته ماءُ جو کير گهٽ ٿيڻ جو خطرو ٿي سگهي ٿو.
- (۴) ماءُ هر دفعي ٻنهي ڇاتين مان کير پياري، جيستائين ٻار چاهي ان کي کير پياريو.
- (۵) صرف ماءُ جو کير پيئڻ وارن ٻارن کي صرف ڇهن مهينن جي عمر تائين پاڻي نه ڏنو وڃي، ڇو ته:
 - ☆ ماءُ جي کير ۾ 87 سيڪڙو پاڻي موجود هوندو آهي.
 - ☆ پاڻي ڏيڻ سان ٻار کي دست يا ٻين بيماريءَ جو خطرو وڌي سگهي ٿو.
 - ☆ ٻار جو ڌيان ماءُ تان ختم ٿي ويندو آهي جنهن جي ڪري ماءُ جو کير گهٽ ٿي ويندو آهي.
- (۶) مٿيون کير (جانور يا دٻي جو) نه ڏنو وڃي.
 - ☆ صرف 2 سيڪڙو کان به گهٽ مائرن ۾ کير قدرتي طور گهٽ ٿيندو آهي.
 - ☆ هيلٿ ورڪرز مائرن کي مٿيون کير پيارڻ کان منع ڪن ڇو جو مٿين کير کانپوءِ ٻار ماءُ جو کير گهٽ پيئندو آهي. جنهن جي ڪري ماءُ جو کير وڌيڪ گهٽ ٿي ويندو آهي.
 - ☆ ان کان سواءِ مٿين کير ۾ پاڻي جي ملاوت سان انفڪشن ٿي سگهي ٿو جنهن سان ٻار کي دست ٿي سگهن ٿا ۽ غذائي گهٽتائي ٿي سگهي ٿي.

ديوان / صحت ڪارڪن عام طور تي مائرن کي دلا سوڌيڻ لاءِ دٻي واري کير جي صلاح ڏينديون آهن. ائين هرگز نه ڪرڻ گهرجي ۽ ان رويي جي مخالفت ڪرڻ گهرجي.

- (۷) ماءُ کي گهرجي ته پنهنجو کير پيارڻ دوران پاڻ وڌيڪ خوراڪ استعمال ڪري.
 - ☆ کير پيارڻ لاءِ خوراڪ وڌائڻ ضروري آهي. ان کان علاوه اضافي خوراڪ سان روزمره جي ڪم ڪار ۾ آساني ٿيندي آهي ۽ ماءُ جي غذائي صورتحال نيڪ رهندي آهي.

ماءُ جي کير جا فائدا:

- (۱) ٻار جي پيدائش کانپوءِ فوراً ماءُ جو کير پيارڻ سان وڻم کانپوءِ رت جو اخراج گهٽ ٿيندو آهي.
- (۲) ماءُ جو کير ٻار جي لاءِ هڪ مڪمل ۽ جلد هضم ٿيندڙ غذا آهي. غذا جا سڀئي ضروري جزا ان ۾ ٻار جي ضرورت مطابق موجود آهن.
- (۳) هن تي ڪوبه خرچ ناهي ٿيندو.
- (۴) ماءُ جو کير ٻار کي مختلف بيمارين ۽ الرجی کان محفوظ رکي ٿو.
- (۵) ان سان ماءُ جي ڇاتي جي ڪينسر ٿيڻ جو امڪان گهٽ هوندو آهي.
- (۶) ماءُ جو کير صاف ۽ جراثيمن کان پاڪ هوندو آهي. هي هر وقت دستياب هوندو آهي ۽ هن جي ناهڻ جي لاءِ ڪنهن تياريءَ جي ضرورت ناهي پوندي.
- (۷) هڪ تحقيق مان خبر پئي آهي ته ماءُ جو کير پيئڻ وارا ٻار پڻ جي مقابلي ۾ وڌيڪ ذهين ٿيندا آهن.
- (۸) هي ماءُ ۽ ٻار جي وچ ۾ پيار جي رشتي کي مضبوط ڪري ٿو.
- (۹) ماءُ جو کير ٻار کي پيارڻ سان ٻار کي سکون ملندو آهي.
- (۱۰) ٻار گهٽ روئيندو آهي ۽ ان کي وڌيڪ تحفظ ملندو آهي.

ماءُ جو کير پيارڻ جا فائدا

ماءُ جو کير پيارڻ	ماءُ جو کير
☆ ماءُ ۽ ٻار جي رشتي کي مضبوط ڪندو.	☆ مڪمل خوراڪ بهترين غذا آهي
☆ ماءُ جي صحت کي بهتر بڻائڻ ۾ مدد ڪندو.	☆ واڌ ويجهه ۾ مدد ڪندو آهي.
☆ ان تي ڪوبه خرچ ناهي ايندو.	☆ هاضميدار آهي.
	☆ بيماريءَ کان بچائي ٿو.

ياد رکڻو!

تقريباً هر ماءُ پنهنجي ٻار کي کير پياري سگهي ٿي. رڳو ڪجهه مائرن کي قدرتي طور تي ڪجهه ڏکيايون پيش اچي سگهن ٿيون.

مٿيون ڪير ۽ بوتل جا نقصان:

- (۱) بوتل جي استعمال سان دست ٿيڻ جا امڪان وڌي وڃن ٿا ڇو ته بوتل کي صاف رکڻ مشڪل آهي.
- (۲) بوتل جي استعمال ۾ وقت ۽ پئسا خرچ ٿيندا آهن.
- (۳) بوتل ۾ ڪير پيئڻ وقت ٻار گهڻي هوا پيت ۾ پري وٺندو آهي. جنهن سان هو بدهاضمي جو شڪار ٿي سگهي ٿو ۽ روئڻ لڳندو آهي.
- (۴) بوتل جو ڪير پيئڻ واري ٻار کي ماءُ جي نپل جي متعلق ڏکيائي يا پریشاني ٿيندي آهي (نپل ڪنفيوزن) جنهنڪري هو آهستي آهستي ماءُ جو ڪير پيئڻ ڇڏي ڏيندو آهي. ان ڪري ماءُ جي ڪير ۾ گهٽتائي اچي ويندي آهي.
- (۵) جانورن جو ڪير ٻارن جي صحت مطابق ناهي هوندو، هن جا جزا ماءُ جي ڪير کان مختلف هوندا آهن. جانور جي ڪير ۾ جراثيم جلد پيدا ٿيندا آهن.
- (۶) خرچ گهٽ ڪرڻ جي لاءِ مائرون جانور يا دٻي جي ڪير ۾ پاڻي وڌيڪ ملائينديون آهن جنهن سان غذا جي گهٽتائي واقع ٿي پوندي آهي.
- (۷) مٿين ڪير پيارڻ سان ماءُ جو ڪير گهٽ ٿيڻ شروع ٿي ويندو آهي.
- (۸) مصنوعي خوراڪ سان ماءُ ۽ ٻار جو لڳائو خراب ٿيندو آهي، ماءُ ۽ ٻار ٻنهي ۾ ويجهڙاڻپ ۽ پيار پيدا ناهي ٿيندو.
- (۹) دست ۽ ساهه جي بيماري جو امڪان وڌي ويندو آهي.
- (۱۰) وٽامنس جي گهٽتائي ٿي ويندي آهي.
- (۱۱) ٻار ٿلهو نظر ايندو آهي، جڏهن ته صحتمند ناهي هوندو.
- (۱۲) ماءُ کي رت جي گهٽتائي، پڇيداني جي ڪينسر ۽ ڇاتي جي ڪينسر جو امڪان وڌي ويندو آهي.
- (۱۳) ٻار ذهين گهٽ هوندا آهن.

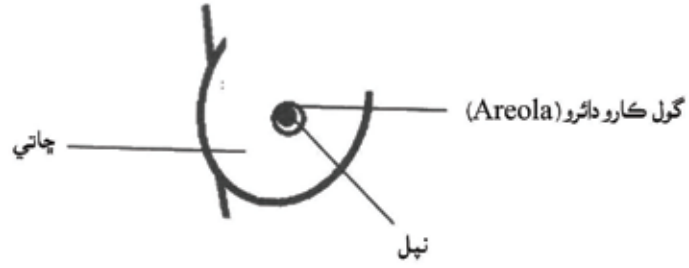
جانور جو ڪير جانور جي بچي جي لاءِ
ماءُ جو ڪير انسان جي ٻار جي لاءِ

عام طور تي اسان وٽ ڪلاسٽرم جي باري ۾ ماڻهن جا مختلف خيال آهن . مثال:

غلط خيال	صحيح خيال
<p>۱) پهريون ڪير ٻار جي لاءِ ناکافي هوندو آهي . چوٽه هي مقدار ۾ گهٽ هوندو آهي . ان ڪري ٻار بکيو رهجي ٿو ۽ روئيندو رهندو آهي .</p>	<p>۱) ٻار جي لاءِ ڇاتي ۾ موجود ڪير جو مقدار ان جي ضرورت جي عين مطابق ٿئي ٿو ۽ ٻار جي روئڻ جا ٻيا سبب ٿي سگهن ٿا .</p>
<p>۲) پهريون ڪير گهاتو ۽ پيلو (ڦڪو) هوندو آهي ان ڪري عام ماڻهن جي خيال ۾ هي زهريلو ٿئي ٿو ۽ اهو ٻار کي پيارڻ بجاءِ ضايع ڪرڻ گهرجي ۽ پهريان ئي ڏينهن ماءُ جي ڪير جي بجاءِ مٿيون ڪير ڏيڻ گهرجي .</p>	<p>۲) ڪلاسٽرم ڪير گهاتو پيلو ٿئي ٿو، ڇو جو هن ۾ ماءُ کان ٻار کي ملندڙ مدافعتي جزا ٿين ٿا جيڪي ٻار کي بيماري کان بچائين ٿا .</p>
<p>۳) دٻي جو ڪير ٻار کي وڌيڪ مضبوط ۽ توانو بڻائي ٿو .</p>	<p>۳) دٻي جو ڪير ماءُ جي ڪير جهڙو ناهي، دٻي جي ڪير ۾ ڪيترائي اهم جزا موجود ناهن هوندا، جيڪي ماءُ جي ڪير ۾ هوندا آهن .</p>

باب 06
چاتي جي پيهڪ

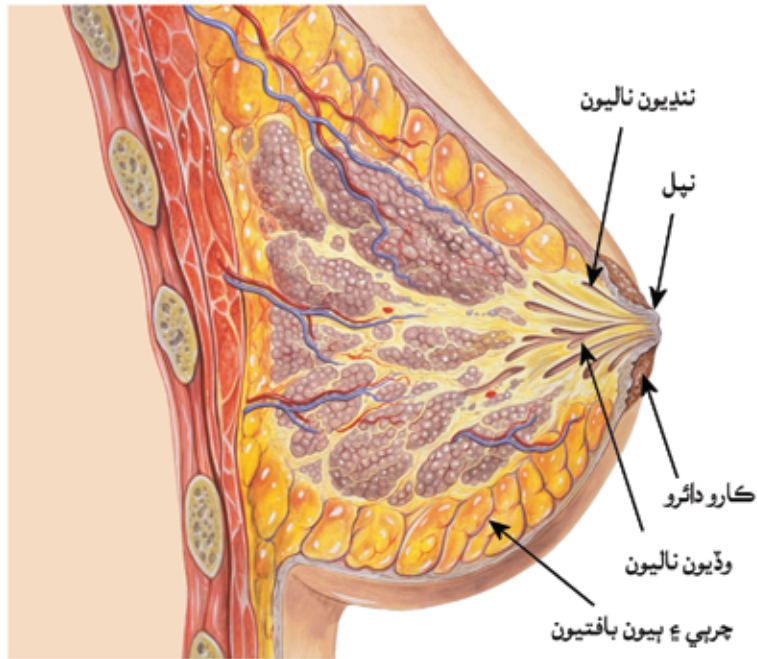
چاتي جي باهرين بيهڪ

ظاهري طور تي اسان چاتي کي ٽن حصن ۾ ورهائيندا آهيون.

- (۱) چاتي
- (۲) ڪارو دائرو
- (۳) نپل

چاتي جي بيهڪ:

تصوير ۾ نپل ۽ ان سان گڏ ڪارو دائرو آهي جنهن کي هاله چون ٿا . ڇاتيءَ جي اندروني حصي ۾ ٿيلهن جي شڪل جا کير ڏيڻ وارا غدود موجود آهن . هنن ٿيلهن جي مدد سان کير ننڍين ننڍين نالين جي ذريعي ٻاهر نڪرندو آهي ان کان علاوه ڇاتين جي شڪل چرٻي ۽ ٻين بافتن جي ڪري ٺهندي آهي جيڪو ڪنهن ڇاتيءَ جي سائيز جو وڏو يا ننڍو هجڻ جو فرق پيدا ڪندو آهي . کير ڏيڻ وارن غدودن جو تعداد ننڍين ۽ وڏين ڇاتين ۾ هڪ جهڙو ٿيندو آهي . تنهنڪري ٻنهي ۾ هڪ ئي مقدار ۾ کير نڪرندو آهي .

ٻار جيئن ئي ڇاتي کي چوسيندو آهي ته کير ڏيڻ وارن غدودن مان کير نڪرڻ شروع ٿي ويندو آهي . هر خوراڪ ۾ ٻار اهو کير پيئندو آهي جيڪو ڇاتين ۾ پهريان کان موجود هوندو آهي . توڙي جو ٻار ڇاتيءَ کي وڌيڪ چوسيندو آهي . ان سان ڇاتيءَ ۾ وڌيڪ کير ٺهندو، جيڪڏهن هڪ ماءُ جا ٻه ٻار آهن ۽ ٻنهي ڇاتين مان کير پيئڻ ٿا ته هن جون ٻئي ڇاتيون هڪ جيترو کير ڏينديون . ماءُ جي لاءِ ضروري آهي ته وڌيڪ کير ٺهڻ جي عمل جي لاءِ پنهنجي خوراڪ تي به ڌيان ڏي . ماءُ پنهنجي ٻار کي رات جي وقت خاص طور تي کير پياري .

ڇاتيءَ مان کير ٺهڻ ۽ نڪرڻ جو عمل :

ماءُ جي جسم ۾ اهڙيون رطوبتون هونديون آهن جيڪي ڇاتيءَ ۾ کير ٺهڻ ۽ نڪرڻ جي عمل جي لاءِ ضروري هونديون آهن . جڏهن ٻار ڇاتيءَ کي چوسيندو آهي ته اهي رطوبتون رت جي ذريعي ڇاتيءَ ۾ وينديون آهن ۽ کير ٺهڻ ۽ نڪرڻ جي عمل ۾ مدد ڪنديون آهن . هي جزا ويم کانپوءِ ماءُ جي پڇيداني کي سکڙڻ ۽ رت جي اخراج کي گهٽ ڪرڻ ۾ مدد ڏيندا آهن .

کير ٺهڻ ۽ نڪرڻ جي عمل ۾ رڪاوٽ جا سبب:

- ☆ پریشاني
- ☆ ذهني دٻاءُ
- ☆ سور
- ☆ کير ٺهڻ جي عمل لاءِ ماءُ جي ذهن ۾ شڪ

کير ٺهڻ ۽ نڪرڻ جي عمل ۾ مدد ڏيڻ وارا ڪارڻ:

- ☆ ٻار جي باري ۾ پيار سان سوچڻ
- ☆ ٻار جو آواز
- ☆ ٻار کي ڏسڻ
- ☆ ٻار کي چهڻ
- ☆ اعتماد
- ☆ لڳاتار کير پيارڻ

باب 07

چاتي جو معائنو (چڪاس)

مسئلا ۽ انهن جو حل

چاتيءَ جو معائنو، مسئلا ۽ انهن جو حل:

مقصد:

هن سيشن کي مڪمل ڪرڻ کانپوءِ پڙهندڙ ان قابل ٿي ويندا ته هو چاتيءَ جي مختلف ڪيفيت جاڻي سگهن ۽ ان جي متعلق مسئلن ۾ حل ڪرڻ مدد ڏئي سگهن.

☆ نارمل چاتي

☆ چپٽيل ۽ اندر تي مڙيل نپل

☆ جهريل ۽ ڏڪندڙ نپل

نارمل چاتيءَ جي مسئلن جي جاچ ۽ علاج تمام ضروري هوندو آهي. جيئن ماءُ کي تسلي ٿئي ۽ هوءَ پنهنجو کير پيارڻ جاري رکي سگهي.

اهو تمام ضروري آهي ته حمل جي دوران ۽ ٻار جي پيدائش کانپوءِ معمول مطابق چاتين جو معائنو ڪيو وڃي ته جيئن ماءُ جو کير پيارڻ جي عمل ۾ پيش ايندڙ ڏڪيائين کي سڃاتو وڃي ۽ ماءُ کي ڄاڻايل معلومات ۽ يقين ڏياريو وڃي.

اهو ضروري آهي ته چاتين جو معائنو تمام نرمي ۽ احتياط سان ڪيو وڃي. ڇو ته هي جسم جو نازڪ حصو آهن. چاتيءَ جي معائني جي لاءِ سڀ کان پهريان انهن کي غور سان ڏسو ۽ جاچيو يعني پهريان هٿ لڳائڻ بنا ڏسو.

هٿ سان چاتيءَ جو معائنو ڪندي وقت هيٺ ڏنل شيون جاچي سگهجن ٿيون:

(۱) جيڪڏهن چاتي ڀريل هجي، سخت يا سڀٽيل هجي.

(۲) جيڪڏهن انهن ۾ ڪي ڳوڙهيون (گلتئي)، سخت يا گرم حصا هجن.

(۳) هٿ لڳائڻ سان سور ٿيندو هجي.

(۴) نپل آسانيءَ سان ڇڪي سگهبا هجن.

(۱) سڀ کان پهريان ماءُ کان اجازت وٺو ۽ واضح ڪريو ته توهان هن جي چاتيءَ جو معائنو ڪرڻ چاهيو ٿيون.

(۲) بنا هٿ لڳائڻ جي چاتين جو معائنو ڪريو.

(۳) هن کان پڇو ته هن کي هٿ لڳائڻ سان يا بنا هٿ لڳائڻ جي سور ته نه ٿو ٿئي جيڪڏهن ٿئي ٿو ته ان جڳهه جي نشاندهي ڪريو.

(۴) واضح ڪريو ته هاڻي توهان هن جي چاٽي کي هٿ لڳائڻ لڳيون آهيو، چاٽي کي هٿ لڳائڻ کان پهريان ان کان اجازت وٺو.

(۵) ٻار جي پيدائش کانپوءِ چاٽين جو معائنو ڪرڻ لاءِ ٻار جي کير پيئڻ جي عمل جي ختم ٿيڻ جو انتظار ڪريو.

(۶) ٻار جي کير پيئڻ وقت مداخلت نه ڪريو ۽ ماءُ جي کير پيارڻ جي عمل کي ڏسڻ جي موقعي جو فائدو وٺو.

چاٽين جي مختلف ساخت:

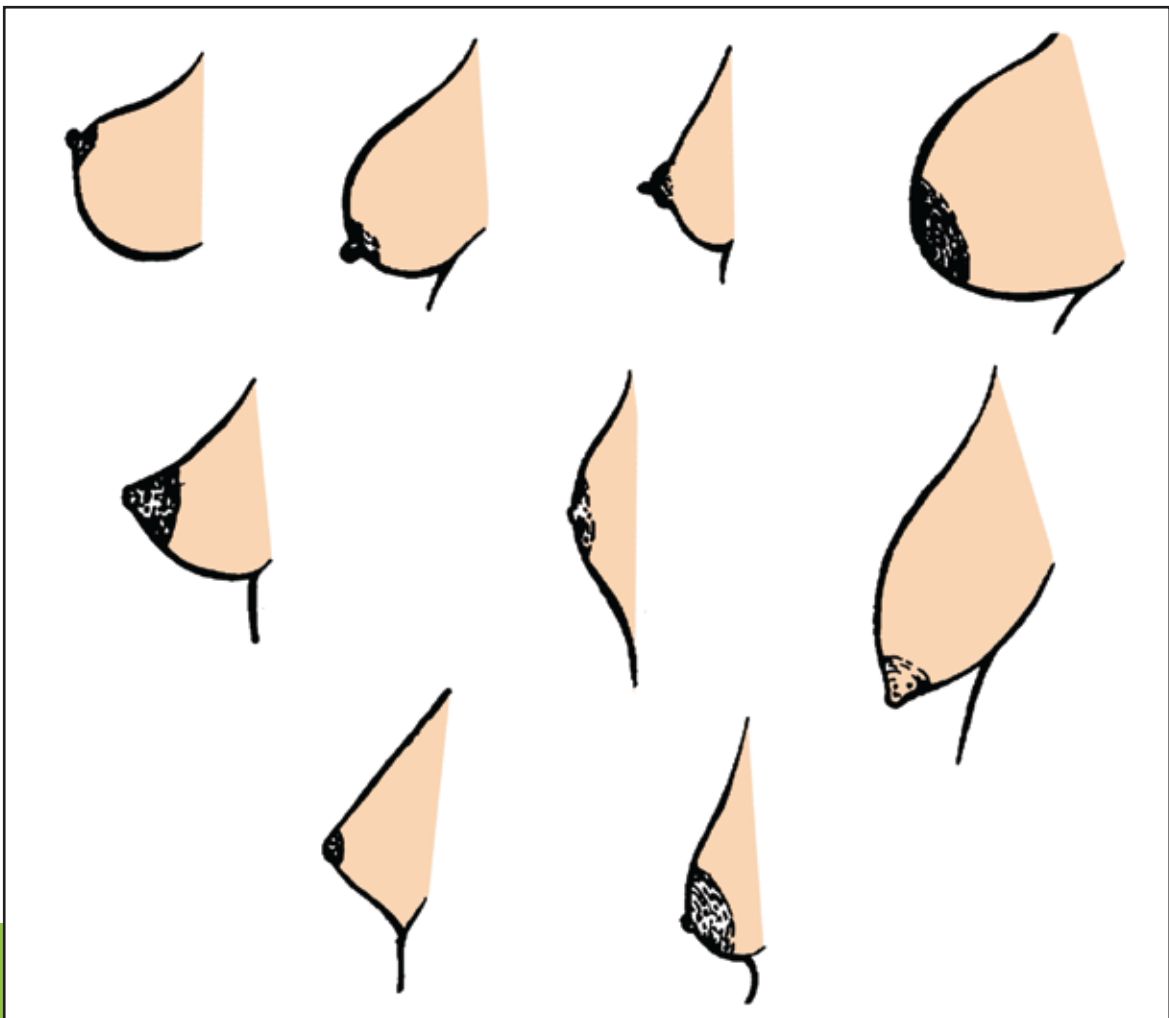
☆ ڪيتريون ئي ماڻهن چاٽي جي سائيز جي باري ۾ پريشان رهنديون آهن، ننڍي چاٽي واريون ماڻهن اڪثر پريشان ٿينديون آهن ته هو گهڻو کير پيدا ڪري نه سگهنديون.

☆ چاٽين جي سائيز ۾ فرق جسم ۾ موجود چرٻي جي ڪري ٿيندو آهي، اهو گهڻو ضروري آهي ته ماڻهن کي يقين ڏياريو وڃي ته چاٽي جي سائيز ڪيتري به هجي. اها ڪافي مقدار ۾ کير پيدا ڪري سگهي ٿي.

☆ هتي ڪجهه چاٽين جي ساخت ۽ ننڍ وڏائي ڏيکاري وئي آهي. اهي سڀ نارمل ساخت جون آهن ۽ هڪ ٻار جي لاءِ ڪوڙ سارو کير پيدا سگهن ٿيون. بلڪه ٻه يا ٽي ٻارن جي لاءِ به کير پيدا ڪري سگهن ٿيون.

☆ نپل ۽ ڪارو دائرو به مختلف سائيز ۽ شڪلين جا آهن.

نارمل چاٽي جا چند مثال

مائرن کي ٻڌائڻ واريون اهم ڳالهيون:

- ۱) ماءُ جي ڇاتي جي سائيز ڪهڙي به هجي اها ڪاميابي سان پنهنجو کير پياري سگهي ٿي.
 - ۲) ماءُ جي نپل جي شڪل ڪهڙي به هجي اها ڪاميابي سان پنهنجو کير پياري سگهي ٿي.
 - ۳) جن مائرن جا نپل اندرين پاسي مڙيل هوندا آهن اهي به ڪاميابي سان پنهنجو کير پياري سگهن ٿيون.
 - ۴) انهن کي مناسب حالت ۽ ٻار سان گڏ هجڻ جو صحيح طريقو ٻڌايو.
 - ۵) جيڪڏهن ماءُ جي ڇاتي ۾ ڪڏا يا ڳوڙهيون هجن، جيڪي ڪينسر جون نشانيون ٿي سگهن ٿيون، ان کي جلدئي اسپتال موڪلي ڇڏين.
- ڇاتي جي صورتحال جي جاچ ۽ علاج تمام اهم هوندو آهي جيئن ماءُ کي تسلي ٿئي ۽ هوءَ پنهنجو کير پيارڻ جاري رکي سگهي.

ڇٽيل ۽ اندر مڙيل نپل جو علاج:

- ۱) اندر مڙيل نپل جي لاءِ حمل دوران ۽ وليم کانپوءِ نپل کي ٻاهر ڇڪڻ جي مشق ڪرايو.
- ۲) ڪيترائي نپل بنا ڪنهن علاج جي وليم دوران بهتر ٿي ويندا آهن.
- ۳) ٻار جي صحيح حالت ۽ صحيح انداز ٺاهڻ ۾ ماءُ جي مدد ڪريو.
- ۴) جيڪڏهن پهرين هفتي يا ٻئي هفتي ۾ به کير صحيح نموني نه چوسي سگهي ته پوءِ ماءُ جي مدد ڪريو ته هوءَ ڇاتي مان کير هٿ سان ڪڍي ۽ ٻار کي ڪوپ جي مدد سان پياري.
- ۵) وليم کان فوراً پوءِ جڏهن ٻار کي پيئڻ شروع ڪندو آهي ته ان وقت مدد ڪرڻ گهڻو ضروري هوندو آهي.
- ۶) ماءُ ۾ اعتماد پيدا ڪريو.

ماءُ ۾ اعتماد پيدا ڪريو:

- ۱) ماءُ کي ٻڌايو ته شروع ۾ کير پيارڻ ڏکيائي ٿي سگهي ٿي پر صبر ۽ مستقل مزاجي سان هو ڪامياب ٿي سگهي ٿي.
- ۲) هن کي ٻڌايو ته وليم جي هفتي يا ٻن هفتن کانپوءِ ڇاتي بهتر ۽ نرم ٿي ويندي.
- ۳) اهو به ٻڌايو ته ڇاتي مان کير پيئي نهي ٿو نه نپل مان.
- ۴) اهو به ٻڌايو ته جيئن جيئن هن جو ٻار ماءُ جو کير پيئندو، اهو نپل کي گهڻو چڪي وٺندو.
- ۵) هن جي حوصلا افزائي ڪريو ته هوءَ ٻار کي ڇاتي سان گهڻو لڳائي.
- ۶) جڏهن به ٻار کي ضرورت پوي ته ان کي پاڻ ڇاتي ڳولڻ ڏئي. ڪجهه ٻار پنهنجو پاڻ ئي سنو سڪي وٺندا آهن.

مسئلو: چاتين جو کير سان پر جي وڃڻ

ڪارڻ:

- ☆ کير جو گڏ ٿي وڃڻ
- ☆ ماءُ جو صحيح وقت تي کير نه پيارڻ
- ☆ هر دفعي کير پيارڻ تي چاتيءَ جو سٺي نموني خالي نه ٿيڻ

حل:

- ☆ ٿوري ٿوري وقت کانپوءِ کير پياريو ۽ هر دفعي چاتيءَ کي خالي ڪريو.
- ☆ جيڪڏهن چاتين جي وڌيڪ پر جي سان نپل بند ٿي ويو آهي ته ٿورڙو کير هٿ سان ڪڍو ۽ پوءِ ٻار کي کير پياريو.
- ☆ هر دفعي ٻنهي چاتين مان کير پياريو.
- ☆ نيم گرم پاڻيءَ جي ٽڪور ڪريو.
- ☆ سهارو ڏيڻ وارو بريزر (انگي) استعمال ڪريو.

احتياطي تدبيرون:

- ☆ ڏينهن ۽ رات ۾ وري وري کير پياريو.
- ☆ جيڪڏهن ٻار پر سان نه هجي ته چاتيءَ کي هٿ سان ئي خالي ڪري ڇڏيو.
- ☆ هيلٿ ورڪر ماءُ کي هٿ سان کير ڪڍڻ جو طريقو ٻڌائي ۽ عملي طور ڪري ڏيکاري.

مسئلو: زخمي يا قاتل نپل:

جيڪڏهن ان جو علاج نه ڪيو وڃي ته چاتيءَ جي سوچ جو خطرو ٿي پوندو آهي.

ڪارڻ (سبب):

- ☆ کير پيئندي وقت ٻار جي پوزيشن صحيح نه هجڻ.
- ☆ چاتيءَ جي وڌيڪ پر جي ڪري ٻار جو صحيح طريقي سان نپل کي وات ۾ نه وجهي سگهڻ.
- ☆ چوسڻ جي طور تي نپل کي ٻار جي وات ۾ وجهي ڇڏڻ. (جيئن ٻار نه روئي)
- ☆ ٻار جو گهڻي زور سان چوسڻ.
- ☆ نپل کي صاف ڪرڻ جي لاءِ صابن يا پين ڪيميڪلز جو استعمال ڪرڻ.

☆ ٿرش (Thrush) انفیکشن ٿيڻ .

☆ سوڙها ڪپڙا پهرڻ .

حل :

☆ ٻار کي ٿوري دير جي لاءِ ئي پر بار بار کير پياريو .

☆ ڇاتي کي صابن سان نه ڌوئو .

☆ کير پيارڻ کانپوءِ نپل کي هوا ۾ خشڪ ٿيڻ ڏيو .

☆ ٻار کي ڇاتين سان صحيح نموني سان لڳايو ۽ حالتون تبديل ڪندا رهو .

☆ جيڪڏهن کير پيارڻ بند ڪرڻو هجي ته ٻار جي وات ۾ ننڍي آڱر وجهي ان کي آرام سان ڇاتي کان الڳ ڪريو .

☆ ڪجهه کير نپل جي مٿان رهڻ ڏيو جيئن نپل جلد صحيح ٿي وڃي .

☆ احتياطي تدبيرون :

☆ زخم يا داڻن وغيره جي لاءِ نپل جو معائنو ڪريو .

☆ ماءُ کي عملي طور تي ٻار جي صحيح حالت ۾ ڪاري دائري جي صحيح طريقي سان ٻار جي وات ۾ وجهڻ

سيڪاريو .

☆ ماءُ کي هدايت ڪريو ته کير پيارڻ کانپوءِ نپل کي هوا ۾ مڪمل خشڪ ٿيڻ ڏئي .

باب 08

ماءُ جي کير پيارڻ جو عمل

ماءُ جو کير پيارڻ جو عمل

مقصد:

هن سيشن کانپوءِ پڙهندڙ ان قابل ٿي ويندا ته هو:

- ☆ کير پيارڻ جي باري ۾ ٽي اهم ڳالهيون (پوزيشنون، ٻار کي ڇاتي سان لڳائڻ ۽ ٻار جي موثر چوسڻ) جي باري ۾ ڄاڻ حاصل ڪن.
- ☆ غلط ۽ درست پوزيشن جي نشاندهي ڪري سگهن.
- ☆ ماءُ جو ڇاتي کي جهلڻ بابت صحيح ۽ غلط طريقي جي نشاندهي ڪري سگهن.
- ☆ کير پيارڻ جي پوزيشن جي باري ۾ ڄاڻي سگهن.
- ☆ ٻار کي ڇاتي سان صحيح لڳائڻ جون چار نشانين بيان ڪري سگهن.
- ☆ اهو ڄاڻي وٺن ته ٻار صحيح طريقي سان کير چوسي رهيو آهي يا نه.

گهٽ (ناڪافي) کير جا سبب:

کير نه پيارڻ جو سبب کان وڏو سبب اهو آهي ته ماءُ اهو سمجهي ٿي ته هن جو کير ٻار جي لاءِ پورو نه آهي. پر حقيقت ۾ سڀ مائرون پنهنجي ٻارن جي لاءِ پورو کير پيدا ڪري سگهن ٿيون. هڪ وقت ۾ ٻن ٻارن جي لاءِ به ڪافي کير هوندو آهي. توڙي جو عام طور تي ماءُ اهو سوچيندي آهي ته هن جو کير ناڪافي آهي پر حقيقت ۾ هن جو ٻار پنهنجي ضرورت جي مطابق مناسب کير وٺي رهيو هوندو آهي.

عام طور تي اهڙين مائرن کي صحيح طريقي سان کير پيارڻ جي ڄاڻ ناهي هوندي. ان لاءِ ضروري آهي ته هيلٿ ورڪرز ماءُ کي پنهنجو کير پيارڻ جي باري ۾ هيٺين ٽن ڳالهين جو خيال رکڻ جي لاءِ چوي.

- (۱) ڇا ٻار جي حالت (پوزيشن) ٺيڪ آهي؟
- (۲) ڇا ٻار ڇاتي سان صحيح انداز سان لڳل آهي؟
- (۳) ڇا ٻار موثر طريقي سان ڇاتي چوسي رهيو آهي؟

1) ٻار جي حالت ۾ ماءُ جو ڇاتي کي صحيح انداز ۽ جهلڻ .

1) ٻار جي صحيح حالت:

حالت (پوزيشن) جو مطلب آهي ته ٻار ڪهڙي انداز ۾ ماءُ جي جهولي ۾ رکيل آهي . حالت جو خيال رکڻ تمام ضروري آهي نه ته ٻار ڇاتي سان صحيح طريقي سان نه لڳي سگهندو .

درست حالت جون نشانيون هي آهن:

1) ٻار جي کاڌي سڌي آهي يا ڪجهه پوئين پاسي جهڪيل آهي ۽ ٻار جو ڪن، ڪنڌ ۽ ڪلهو هڪ ئي سڌائي ۾ آهن .

2) ٻار جو جسم ماءُ ڏانهن گهميل آهي .

3) ٻار جو جسم ماءُ جي ويجهو آهي .

4) ٻار جي سڄي جسم کي ٽيڪ ملي رهي آهي .

غلط حالت جون نشانيون هي آهن:

1) ٻار جي کاڌي مڙيل آهي يا اڳئين پاسي ڏانهن جهڪيل آهي .

2) ٻار جو جسم ماءُ کان پري ڦريل آهي .

3) ٻار جو جسم ماءُ جي ويجهو نه آهي يا

4) رڳو ٻار جي مٿي ۽ کاڌي کي ٽيڪ ملي رهي آهي .

پڙهندڙ تصوير ڏسي صحيح ۽ غلط حالت جون نشانيون دهرائن .

غلط طريقو

صحيح طريقو

جيڪڏهن توهان مشاهدو ڪيو آهي ته ماءُ کي ٻار کي کير پياريندي ڏکيائي ٿي رهي آهي يا ٻار کي کير چوسڻ ۾ ڏکيائي پيش اچي رهي آهي ته نڪ حالت اختيار ڪرڻ ۽ ٻار کي بهتر انداز ۾ چاڻي سان لڳائڻ ۾ ماءُ جي مدد ڪريو، ان ڳالهه کي يقيني بڻايو ته ماءُ بيچين نه هجي. آرام واري حالت ۾ ويهي، مثال طور: اهڙي جڳهه تي ويهي جيڪا فرش جي ويجهو هجي ۽ اتي ويهڻ سان ماءُ جي چيلهه سٺي رهي.

پوءِ هيٺ ڄاڻايل قدم کڻو:

ماءُ کي ڏيکاريو ته ٻار کي صحيح حالت ۾ ڪيئن جهلڻو آهي .

- ☆ ٻار جو مٿو ۽ پيو جسم سٺو هجي .
- ☆ ٻار جي منهن جو رخ ماءُ جي چاڻي ڏانهن هجي ۽ ماءُ جي نپل ٻار جي نڪ جي سامهون هجي
- ☆ ماءُ ٻار کي پنهنجي ويجهو ڪري .
- ☆ ٻار جي رڳو کاڌي ۽ کلهن کي نه پر سڄي جسم کي ٽيڪ ڏئي .

چاڻي کي جهلڻ جو صحيح طريقو

(۱) آڱرين کي چاڻي جي هيٺان پنهنجي پاسرين

کان رکي .

(۲) اشتهاد آگر سان چاڻي کي هيٺان ٽيڪ ڏيو .

(۳) آڱوٺي کي چاڻي جي مٿين رکو .

(۴) هن جو آڱريون ڪاري دائري جي گهڻو ويجهو هجڻ

نه گهرجن .

- ۱) ڪاري دائري جي ويجهو ڇاتي کي آڱرين ۽ آڱوٺي سان پڪڙڻ.
- ۲) آڱوٺي ۽ آڱرين جي وچ ۾ نپل کي دبائڻ ۽ نپل ٻار جي وات ۾ زوري وجهڻ.
- ۳) قينچي جيان ڇاتي کي پڪڙڻ يعني نپل جي مٿان اشهد واري آڱر ۽ هيٺان وچين وڏي آڱر سان ڇاتي کي پڪڙڻ.

ٻار کي ڪير پيارڻ جي لاءِ مختلف حالتون (پوزيشنون)

ماءُ ٻار کي ڪيترين ئي مختلف حالتن ۾ ڪير پياري سگهي ٿي. ڪجهه اهم حالتون جيڪي توهان مائرن کي ڏيکارڻ چاهيندا.

۱) بغل جي پوزيشن

۲) ٻار کي ٻانهن تي سمهاري ۽ ابتي پاسي ڏانهن ڪير پيارڻ.

۳) سمهي ڪير پيارڻ.

بغل جي پوزيشن

ماءُ ٻار کي بغل واري حالت ۾ کڻي ويٺي آهي ۽ بغل جي پرسان واري ڇاتي مان ڪير پياري رهي آهي.

هي پوزيشن فائديمند ڪٿي آهي:

☆ جاڙن ٻارن جي لاءِ

☆ بند نالين جي لاءِ

☆ ٻار کي لڳائڻ ۾ مشڪل وقت

ماءُ ٻار کي ٻانهن تي سمهاريو آهي ۽ ٻانهن جي ابتي پاسي ڇاتي مان ڪير پياري رهي آهي.

اها پوزيشن ڪهڙي صورت ۾ فائديمند ڪٿي آهي:

☆ تمام ننڍن ٻارن جي لاءِ

☆ بيمار ٻارن جي لاءِ

هڪ اهڙي ماءُ جي مدد ڪرڻ جيڪا سمهي پنهنجي ٻار کي کير پيارڻ چاهيندي هجي .
 ماءُ کي آرام ڏيندڙ ۽ پرسڪون حالت ۾ سمهڻ ۾ مدد ڪريو، اهو وڌيڪ بهتر آهي ته ماءُ جو مٿو وهائڻ تي رکيل نه
 هجي ان سان ٻار کي چاٽي سان لڳائڻ ۾ ڏکيائي ٿيندي آهي .

ماءُ کي ڏيکاريو ته هو ٻار کي ڪيئن وٺي . اهي ئي چار نڪتا اهم آهن جيڪي ويٺل ماءُ جي لاءِ هئا . هو هيٺين
 ٻانهن سان ٻار کي ٽيڪ ڏئي سگهي ٿي . جيڪڏهن ضروري هجي ته پنهنجي مٿين ٻانهن سان به چاٽي کي ٽيڪ ڏئي
 سگهي ٿي . (جيڪڏهن هوءَ پنهنجي چاٽي کي ٽيڪ نه ٿي ڏئي ته مٿين ٻانهن سان به ٻار کي ٽيڪ ڏئي سگهي ٿي) -

ماءُ ٻار کي سمهي کير پياري رهي آهي

ماءُ جو صاف سترو هجڻ

- (۱) هر دفعي هٿ ڌوئڻ ضروري آهن . خاص طور تي حاجت واري هنڌ کان اچڻ کانپوءِ ، ٻار کي صاف ڪرڻ
 کانپوءِ ، ۽ کاڌو پچائڻ / ڪارائڻ کان پھريان .
- (۲) باقائديگي سان وهنجڻ ۽ ڪپڙن کي مٽائڻ ضروري آهي .
- (۳) هر دفعي کير پيارڻ کان پھريان چاٽي کي ڌوئڻ غير ضروري آهي .

نوٽ:

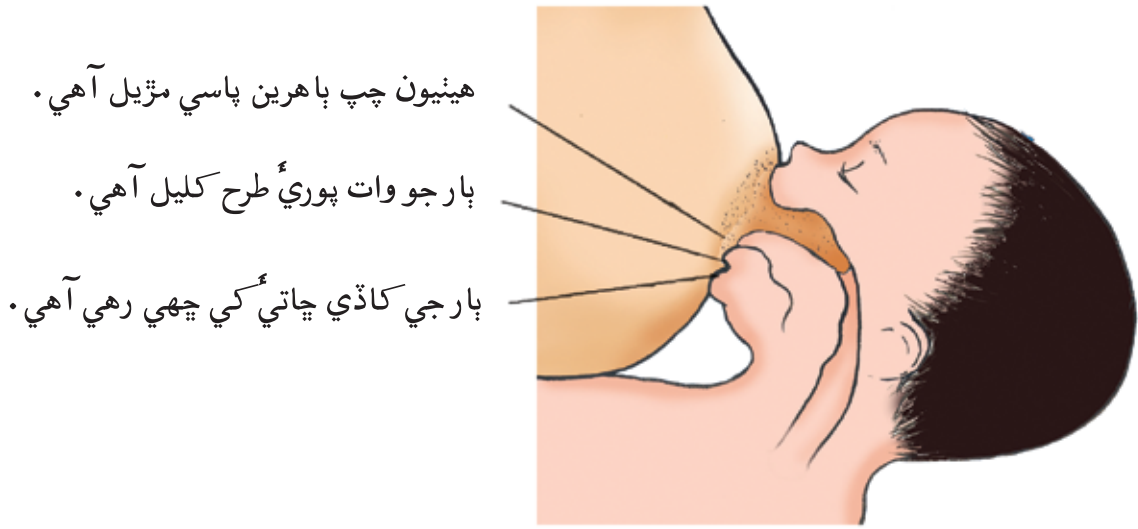
- (۱) نپل جي حفاظت جي لاءِ ڪريم يا لوشن نه لڳايو وڃي .
- (۲) صابن يا اسپرٽ سان نپل کي هرگز صاف نه ڪريو، ان سان قدرتي رطوبتون ختم ٿي وينديون آهن .

(2) ڇاتي سان صحيح طريقي سان لڳائڻ:

ڇاتي مان کير پيارڻ دوران بي اهم ڳالهه اها آهي ته ڇا ٻار صحيح طريقي سان ڇاتي سان لڳل آهي ٻار جو وات ڇاتي سان صحيح طريقي سان لڳل هجڻ جون چار نشانين آهن.

- (1) ٻار جي کاڌي ڇاتي کي ڇهي رهي آهي يا گهڻي ويجهي آهي.
- (2) وات چڱي طرح سان ۽ پورو کليل آهي.
- (3) ٻار جو هيٺيون چپ ٻاهرين پاسي مڙيل آهي.
- (4) نپل جي ڀرسان ڪارو دائرو ٻار جي وات ۾ لڪل آهي. ڪاري دائري جو وڌيڪ حصو ٻار جي مٿين چپ جي مٿان نظر اچي رهيو آهي ۽ گهٽ حصو هيٺين چپ جي هيٺان نظر اچي رهيو آهي.

ڪاري دائري جو گهڻو حصو وات جي مٿان نظر اچي رهيو آهي

تصوير مان خبر پوي ٿي ته هڪ ٻار ڇاتي کي کير پيئڻ لاءِ وات ۾ ڪيئن وٺي ٿو.

☆ ٻار ڪاري دائري جو گهڻي ڀاڱي حصو وات ۾ ورتو آهي ۽ ڪاري دائري جي پويان وارو حصو به چڪي ٻار وات ۾ وڌو آهي.

☆ ڪاري دائري جي هن پوئين حصي ۾ وڏيون ناليون موجود هونديون آهن جيڪي وات جي اندر اچي ويون آهن.

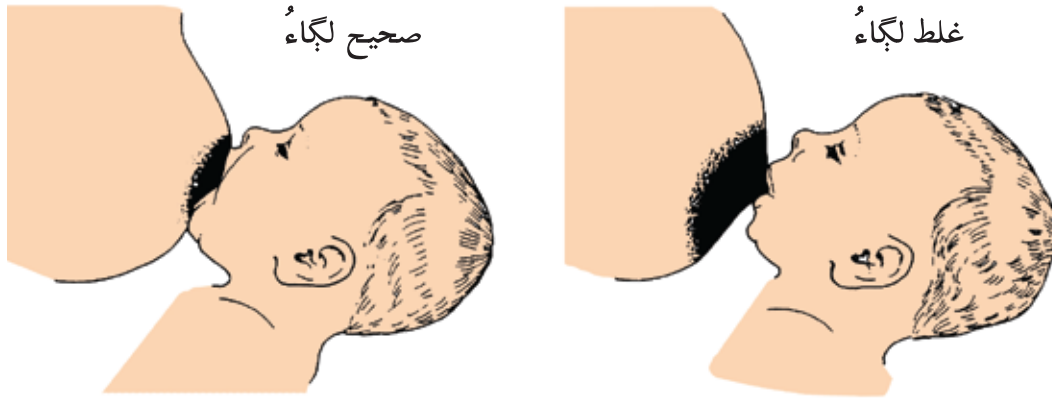
☆ ٻار نپل جي بجاءِ ڇاتي مان کير حاصل ڪري رهيو آهي.

ٻار جي ڇاتي سان نه لڳڻ جون نشانيون هي آهن .

- (۱) ٻار جي کاڌي ڇاتي کي ناهي چهي رهي .
- (۲) وات پوري طرح کليل نه آهي ۽ چپ اڳتي نڪتل آهن .
- (۳) هيٺيون چپ اندرين پاسي مڙيل آهي .
- (۴) ڪاري دائري جو گهڻو يا هڪ جيترو حصو وات جي هيٺان مٿان نظر اچي رهيو آهي .

جيڪڏهن انهن مان ڪا به هڪ شيءِ نظر اچي ته سمجهي وڃو ته ٻار صحيح انداز ۾ ڇاتيا سان لڳل نه آهي .

تصوير جي مدد سان غلط ۽ صحيح لڳاءُ کي سمجهو .

ياد رکو ته جيڪڏهن ٻار ڇاتي کي صحيح انداز سان وات ۾ نه ٿو وجهي ته ان سان نپل کي نقصان ٿي سگهي ٿو ۽ سور به ٿي سگهي ٿو اهو به ممڪن آهي ته ٻار صحيح طريقي سان ڇاتي کي خالي نه ڪري سگهي . جنهن ڪري ڇاتي ڀرجڻ جو مسئلو ٿي پوي يا ٻار کير پيئڻ کانپوءِ به مطمئن نه رهي ۽ هر هر کير پيئڻ چاهي يا گهڻي دير تائين کير پيئڻ گهري، ٻار کي تمام گهٽ کير ملڻ جي ڪري ان جو وزن گهٽ رهجي ويندو ۽ وڌيڪ کير نه پيئڻ جي ڪري ڇاتي ۾ کير گهٽ ٿي خشڪ ٿي ويندو انهن سڀني مسئلن جو حل اهو آهي ته ٻار کي صحيح انداز ۾ ڇاتي سان لڳائڻ گهرجي .

(3) ڇا ٻار موثر طريقي سان کي چوسي رهيو آهي .

(۱) ان جي نشاني اها آهي ته ٻار آهستي سان ۽ دير لڳائي چوسيندو آهي . (آهستي آهستي گهريون چسڪيون) اڪثر ڪري ٻار وچ ۾ وقفو به ڏيندو آهي .

(۲) ممڪن آهي ته توهان کي ٻار جو کير گهٽ نظر به اچي ۽ کير پيئڻ (گهٽڻ) ان جي نڙي کان لهڻ جو آواز به ٻڌڻ ۾ اچي .

(۳) جڏهن ٻار ڏٺو ڪري کير پي وٺي، ان جي نشاني اها آهي ته ٻار پاڻ ئي ڇاتي کي ڇڏي ڏيندو (يعني ماءُ کان هن کي الڳ ناهي ڪرڻو پوندو).

(۴) ٻار مطمئن ۽ اوڳرايون ڏيندو نظر ايندو آهي ۽ ڇاتي مان هن جي دلچسپي ختم ٿي ويندي آهي.

ان جي ابتڙ جيڪڏهن تيزي سان ۽ جلدي جلدي سان چوسي رهيو هجي (جلدي جلدي ۽ گهٽ چوسڻ) ته ان جو مطلب اهو آهي ته ٻار موثر انداز ۾ کير ناهي چوسي رهيو.

(۱) ممڪن آهي ته توهان کي هن جا ڳڻا هر هر اندر ويندي به نظر اچن.

(۲) نه ته ٻار کير ڳڻيندو نظر ايندو ۽ نه ئي ڳڻڻ جو آواز ٻڌڻ ۾ ايندو.

(۳) کير پيئڻ کانپوءِ به ٻار غير مطمئن ۽ بيچين نظر ايندو، ممڪن آهي ته هو روئڻ لڳي ۽ ٻيهر چوسڻ جي ڪوشش ڪري يا وري دير تائين ڇاتي مان کير پيئڻ جي ڪوشش ڪري.

ڪيترن ئي سببن جي ڪري ٻار ڇاتي سان صحيح نموني لڳي ناهي سگهندو.

(۱) ممڪن آهي ته هن کي بوتل وارو کير ڏنو ويندو هجي. خاص طور تي پيدائش کان جلد پوءِ ڪجهه ڏينهن تائين.

(۲) ممڪن آهي ته ماءُ تجربيڪار نه هجي، هن کي ڪجهه ڏکيائون پيش اينديون هجن پر هن جي رهنمائي ڪرڻ ۽ سمجهائڻ وارو ڪوبه نه هجي.

(۳) ٻار ننڍو ۽ ڪمزور هجي.

(۴) ماءُ جي ڇاتين جا نپل هموار هجن.

(۵) ڇاتيا مان کير شروع ڪرائڻ ۾ دير ڪئي وئي هجي.

(۶) ٿي سگهي ٿو ته ٻار کي ڇاتي جي اڳيان صحيح حالت ۾ نه لڳايو ويندو هجي.

ماءُ کي ڏيکاريو ته هوءَ ٻار کي ڇاتي سان ڪيئن لڳائي، ان جي لاءِ ماءُ کي گهرجي:

☆ ته هو پنهنجي ٻار جي چين سان پنهنجي نپل ڇهي.

☆ ايتري تائين انتظار ڪري جيستائين ٻار پنهنجو وات کولي.

☆ هاڻي ماءُ پنهنجي ٻار کي فوراً پنهنجي ڇاتي ڏانهن آڻي، اهڙي طرح جو ٻار جو هيٺيون چپ نپل کان ڪافي هيٺ هجي.

هاڻي ٻار جي ڇاتي سان صحيح انداز ۾ لڳڻ جون چار نشانيون ڏسو ۽ ڏسو ته ٻار کير چوسي رهيو آهي . جيڪڏهن ائين ناهي ته ٻيهر ڪوشش ڪريو .

غلط طريقو	☆	☆	صحيح طريقو
ماءُ پريشان، بي آرام يا تڪليف ۾ هجي	☆	☆	ماءُ ويٺل هجي يا آرام سان سمهيل هجي .
ٻار جا چپ پڪوڙيل هجر چڻ بوتل مان کير پي رهيو هجي .	☆	☆	ٻار جو وات پورو کليل هجي ۽ چپ باهرين طرف مڙيل هجن .
وات ۾ صرف نپل هجي .	☆	☆	نپل ۽ ان جي ڀرسان ڪارو دائرو واٽ ۾ هجي .
زبان وات جي اندر هجي (هينين چپ جي هيٺان نظر نه اچي)	☆	☆	زبان نظر اچي رهي هجي ۽ ڇاتي جي هيٺان هجي .
ڳٽا اندرين پاسي هجن	☆	☆	ڳٽا قوڪيل هجن
کاڌي ۽ ڇاتي جي وچ ۾ جڳهه هجي	☆	☆	ٻار جي کاڌي ڇاتي جي ويجهو هجي .
صرف مٿو ڇاتي جي پاسي هجي	☆	☆	سڄو جسم ڇاتي ڏانهن هجي
ٻار کي ڍلو پڪڙيو هجي يا اهو ماءُ جي جهولي ۾ هجي	☆	☆	ٻار جو جسم ماءُ جي ويجهو هجي ۽ چڱي نموني پڪڙيل هجي .
ٻار جو جسم ٽيڙو ٿيل هجي	☆	☆	ٻار جو جسم سڌو هجي .
ٻار هر دفعي ڳيٽڻ وقت ڪيترائي دفعا ٿورو ٿورو چوسي	☆	☆	ٻار اطمينان سان چوسڻ ۽ صرف هڪ کان ٻه دفعا چوسڻ کانپوءِ ڳيٽي وٺي .
ٻار بيچين، روئندا يا ڇاتي تان ترڪندو هجي	☆	☆	ٻار آرام سان ۽ مطمئن هجي

ان ڳالهه تي زور ڏيو ته کير پياريندي ماءُ جي مدد ڪرڻ جي لاءِ هيٺ ڏنل ڳالهين تي عمل ضروري آهي:

جڏهن به ڪنهن ماءُ جي مدد ڪرڻي هجي ته ضروري آهي ته پهريان توهان هن کي ٻار کي کير پياريندي ڏسو، جيئن توهان کي هن جي حالت جي واضح طور تي ڄاڻ ٿي وڃي. توهان هن کي ڪوبه مختلف طريقو اختيار ڪرائڻ جي لاءِ جلدي نه ڪريو، جڏهن توهان ڏسو ته ماءُ کي مدد جي ضرورت آهي ته پهريان هن جي حوصلا افزائي ڪريو، مثال طور: هن کي چئو ته:

«توهان جي ٻار / ٻارڙي کي واقعي توهان جي چاٽي جو کير ئي گهرجي»

ان کانپوءِ وضاحت ڪريو ته ڇا ڪرڻ فائديمند ٿي سگهي ٿو، پوءِ دريافت ڪريو ته ماءُ ڇا پسند ڪري ٿي ته توهان هن جي معاملي ۾ مدد ڪريو، جيڪڏهن هوءَ متفق ٿي وڃي ته توهان هن جي مدد ڪرڻ شروع ڪريو.

ان کانپوءِ ٻار جي کير چوسڻ ۽ چاٽي سان لڳڻ جي صحيح طريقن جون نشانين ڏيکاريو، جيڪڏهن ائين نظر نه اچي ته ماءُ کي چئو ته هوءَ ٻار کي پنهنجي چاٽي کان الڳ ڪري ۽ ٻيهر ڪوشش ڪري، جڏهن ٻار چڱي طرح کير پي رهيو هجي ته ماءُ کي وضاحت ڪريو ته هر دفعي کير پيارڻ وقت اهو ضروري آهي ته دير تائين چاٽي مان کير پياري ان ڪري ماءُ کي گهرجي ته جيستائين ٻار پاڻ کير پيڻ بند نه ڪري هوءَ ان کي کير پيڻ ڏئي ۽ پاڻ هن کي نه روڪي.

